

razvijajo pred njihovimi očmi. Od Janeza in Petra dalje se vidijo posamezni apostoli. Temnogledi farizeji ob strani in hinavski Judež pa nas spominjata, da pride za cvetno nedeljo — veliki teden ...

Numizmatika je veda o denarjih. Numizmatiki zbirajo denarje raznih časov in držav, da jih znanstveno popisujejo. Ta veda je važna zlasti za zgodovino, ker iz denarja se spoznavajo dōbe in vladarji. Med risbami pokojnega Janeza Šubica smo dobili ta črtež, ki nam kaže genija numizmatike (str. 223.)

Slovenska glasba pri koncertu „Glasbene Matice“.

Dne 12. marca t. l. je priredila „Glasb. Matica“ koncert, ki je bil zanimiv zlasti zaradi tega, ker nam je predstavil celo vrsto naših sedanjih slovenskih skladateljev. Naša glasbena literatura narašča polagoma in šteje že precej skladb, ki presegajo daleč srednjo vrednost, a zahtevajo tudi primernih pevskih moči za izvajanje. Zato si pridobiva „Glasb. Matica“ mnogo zaslug za skladatelje in za občinstvo, ako nam vzorno prednaša nove skladbe. Poleg klasičnomirnega Foersterja, kateremu ravno v tej številki posvečujemo daljši opis, so se nam predstavili mlajši talenti.

Zanimal je občinstvo zlasti Anton Lajovic. Obširni program nam pripoveduje o njem sledeče:

„Anton Lajovic, rojen na Vačah pri Litiji l. 1878., je študiral ljudsko šolo in gimnazijo v Ljubljani ter maturiral l. 1897. z odliko. Za časa svojih gimnazijskih let je bil gojenec „Glasb. Matice“, kjer se je učil pri koncertnem vodju Hubadu zborovega petja, klavirja in harmonije; po dovršenih gimnazijskih študijah se je podal na dunajski konservatorij, kjer je nadaljeval svoje študije v kontrapunktu (pri prof. Rob. Fuchs) in kompoziciji. Kot abiturient konservatorija (končal ga je z odliko) je zložil skladbo „Gozdna samota“ za ženski zbor s spremljevanjem orkestra, ki se je 8. jul. l. 1902. v konservatorijskem koncertu z najlepšim uspehom proizvajala. Sedaj nadaljuje pravne študije na Dunaju. Kot komponist je Lajovic prvokrat javno nastopil v koncertu „Glasbene Matice“, ko se je pod vodstvom koncertnega vodja M. Hubada proizvajalo njegovo prvo delo „Adagio za veliki orkester“, ki je doseglo časten uspeh. V tem koncertu se je prvokrat dogodilo, da se je domačega skladatelja izvirna simfonična skladba za veliki orkester mogla izvajati. Na polju simfonične slovenske skladbe za veliki orkester razen Lajovičevih skladb: Adagio op. 1., simfoničen „Scherzo“ in „Andante“ opus 4., ki sta se v tem koncertu izvajala, sploh še ni nobene izvirne skladbe.“ Lajovic snuje na široko svoje skladbe. Njegovo glasbeno mišljenje se giblje vedno v širokih mejah velikega orkestra, in

to tehniko zanaša tudi v svoje vokalne skladbe. Lajovic sklada v velikem slogu. Patetični ton in globoko premišljevanje zadene bolje, nego pa lahne lirične motive. Lajovic je vsekako velik talent.

Kot pianist in skladatelj se je odlikoval g. Josip Procházka.

„Rojen je bil l. 1874. v Slanem na Češkem. Študiral in dovršil je gimnazijo v svojem rojstnem mestu, orglarsko šolo in konservatorij (klavir pri J. Jiráneku, kompozicijo pri dr. Antonu Dvořáku) v Pragi in je bil l. 1898. po odhodu Karola Hoffmeistera imenovan učiteljem „Glasbene Matice“. Zložil je dosedaj več samosplovov in dvosplovov, več skladb za klavir in gosli ter za klavir in violončelo. V tisku so do sedaj izšle: 4 klavirske skladbe op. 3. (v Pragi l. 1899.), 2 zvezka „Skic za klavir“, „Náklady“ za gosli in klavir (l. 1901.), štiri dvosplovi za sopran in alt s spremljevanjem klavirja in več slovanskih pesmi za zbor in posamezne glasove, priobčenih v slovenskem zborniku „Novi akordi“. Njegova „Sonata za gosli in klavir“ op. 8. je dobila „drugo častno nagrado“ društva „a kamorno glasbo v Pragi in njegova kamorna skladba „Trio za gosli, violončelo in klavir“ op. 9. je bila odlikovana s „prvo častno nagrado“ „Društva za kamorno glasbo“ v Pragi l. 1901. in z „drugo častno nagrado“ slavne „Češke glasbene akademije“ v Pragi. Skladatelj dr. Anton Dvořák je ocenjeval njegove skladbe in je predlagal akademiji prisluzeno odlikovanje.“ Njegove skladbe imajo mnogo nežnega liričnega duha.

Mnogo zaslug za našo posvetno glasbo si je pridobil zadnji čas dr. Gojmir Krek, sodni pristav v Ljubljani. Glasbe se je učil na glasbeni šoli „Štajerskega glasbenega društva“. Kot urednik „Novih akordov“ je zbral okolo sebe lep krog domačih skladateljev. Poleg starejših mojstrov nastopajo tu zlasti mlajši, moderni skladatelji. Sam pa je priobčil tudi mnogo samosplovov, mešanih zborov in klavirskih skladb. Kot skladatelj je jedrnat in izrazit. Čuli smo tudi mešani à capella zbor „Moji devočiči“ dr. Antona Schwaba, zdravnika v Celju. Zastopan je bil še rajni Anton Nedvžd, našim čitateljem znan že od prej. Genialni dr. Anton Dvořák, Bedřich Smetana in veliki Fran Liszt so dali temu domačemu umetniškemu vencu veličastno ozadje.

Ker nam „Glasbena Matica“ gotovo še večkrat predstavi naše domače umetnike, se bomo ozrli ob priliki še natančneje na njihove skladbe.

Spomin na barona Vega med ljudstvom.

23. t. m. so se Vegovi častivci spominjali stopetdesete obletnice rojstva velikega učenjaka Vega. Čeprav se je zadnji čas pri nas o njem marsikaj pisalo, moramo priznati, da se je bil spomin na slavnega Slo-